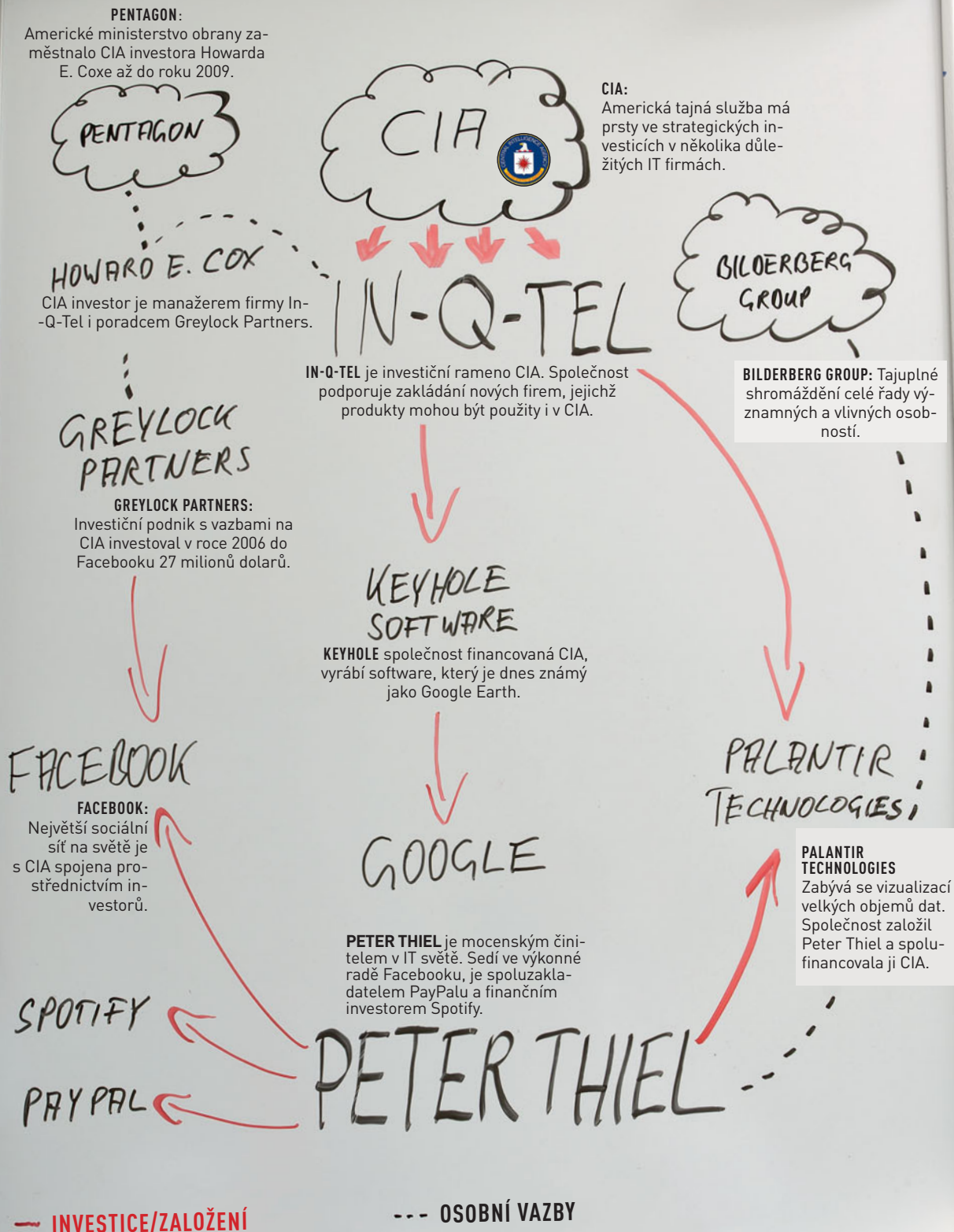

JAK CIA TAHÁ ZA NITKY V INTERNETU

Za mnoha velkými hráči internetu stojí americká tajná služba CIA. Spolu s několika pochybnými investory se jí podařilo proniknout i do největší sociální sítě světa.

Tajné síly

NA INTERNETU

Tajné služby, neznámí investoři, vlády... Protřelí loutkáři, kteří tahají za nitky a kteří se skrývají v pozadí Facebooku, PayPalu a spol., by rádi zůstali ve stínu. Chip se pokouší do těchto kalných vod vnést trochu světla.

BENJAMIN HARTLMAIER

Téměř miliarda lidí zveřejňuje na Facebooku informace nejen o sobě, ale i o lidech, které znají, o tom, co se jim líbí, co chtějí dělat, jaké jsou jejich plány do budoucna, co si myslí o nejnovějším dění v politice a ve společnosti atd. Tato miliarda lidí nyní představuje přibližně jednu sedminu lidstva, a Facebook má tudíž největší sbírku soukromých údajů všech dob. Uživatelé poskytují tyto údaje dobrovolně. Mnoho z nich už si stačilo uvědomit, že je to cena, kterou musí zaplatit za využívání sociální sítě a dalších služeb na internetu. A pokud společnosti jako Facebook a Google využívají exkluzivní informace pouze za účelem tvorby personalizovaných reklam, pak se mnohým uživatelům zdá tato cena férová. Co kdyby však informace nebyly využívány jen pro reklamu? Co kdyby údaje z Facebooku padly do nesprávných rukou – například do rukou vlády a bezpečnostních agentur? Podávala by většina lidí informace o svém soukromí stejně ochotně tajným službám jako nyní na Facebooku a Googlu? Pravděpodobně ne. Bohužel přesně to se ale právě teď děje.

Facebook – spojení na CIA

V dubnu 2006, kdy Facebook neslavil ještě ani své druhé narozeniny, získala sociální síť finanční podporu ve výši přibližně 27 000 000 dolarů. Mezi investory figurovala také investiční společnost Greylock Partners, která stále patří mezi top 10 akcionářů Facebooku. Greylock Partners jsou vlivnými investory v Silicon Valley. Kromě Facebooku investovali mimo jiné i do služeb LinkedIn, Instagram a Dropbox. Jedním z nejzkušenějších zaměstnanců společnosti Greylock je Howard E. Cox, který se v této oblasti pohybuje již více než čtyřicet let. Jeho rozsáhlé zkušenosti investora z něho učinily mazačka v oboru podnikání. On sám zastával v Greylocku během posledních čtyř desetiletí několik ředitelských postů. Cox možná stárne, to ale ještě neznamená, že kvůli tomu přestane být aktivní. V současné době pracuje u společnosti Greylock jako partner-poradce. Cox nicméně nebyl jen pouhým investorem. Udržoval také velmi dobré vztahy v oblasti politiky. Před příchodem do Greylocku pracoval v kanceláři ame-

rického ministerstva obrany a do roku 2009 navíc seděl v obchodní radě Pentagonu.

Dokonce i dnes má Cox několik zaměstnání. Kromě zmíněné práce pro Greylock je též členem správní rady manažerů společnosti In-Q-Tel, která investuje do technologických start-upů. Portfolio společnosti In-Q-Tel zahrnuje mladé, většinou neznámé firmy, jako Biometrica, Recorded Future a T2 Biosystems. Kromě nic neříkajících názvů a stejných investorů existuje ještě další věc, která tyto firmy spojuje – typ jejich výrobků. Všechny totiž vyrábějí technologie, které americká tajná služba považuje za důležité. Společnost In-Q-Tel totiž byla založena zpravodajskou službou CIA a v současné době funguje jako její investiční paže. Prostřednictvím společnosti In-Q-Tel pak tajné služby řídí outsourcing výzkumných prací. Chytré investice umožňují CIA držet krok s rychlým technologickým vývojem, aniž by sama musela zaměstnat armádu vědců. Ukázkovým příkladem technologie, kterou CIA podporuje prostřednictvím In-Q-Tel, je Google Earth. Software stojící za mapovou službou byl naprogramován firmou Keyhole, která byla před převzetím Googlem financována společností In-Q-Tel. Tím, že ho CIA prodala tomuto vyhledávací, si na nějakou dobu zajistila akcie Googlu v hodnotě více než 2 200 000 amerických dolarů.

Co se týče propojení Facebooku a CIA, zde neexistuje žádná přímá finanční spojitost, jako je mezi In-Q-Telem a Googlem, i zde lze ale najít „osobní most“, který sociální síť spojuje s tajnou službou: starý známý Howard E. Cox zde zaujímá strategicky důležité místo. CIA má velký zájem o údaje uživatelů Facebooku – a sami „špioni“ z toho nijak zvlášť velké tajemství nedělají. V brožurě společnosti In-Q-Tel se píše: „Sledování sociálního média se rychle stává nezbytnou součástí pro vlády, pokud si chtějí ohlídat rostoucí politická hnutí.“

To, jednoduše řečeno, znamená: Západní vlády nechtějí být překvapeny facebookovou revolucí, jako byla řada vlád překvapena tzv. Arabským jarem (vlnou protestů, nepokojů, povstání a revolucí, které probíhaly a probíhají v celé řadě arabských států od konce roku 2010 až do současnosti). Zde totiž sociální sítě

sehrály velmi důležitou roli, podobně jako v antikapitalistickém protestním hnutí Occupy.

Nicméně aby mohly státy účinně sledovat hnutí typu Occupy, je potřeba přidat do skládačky další dílek, kterým je software, pomocí něhož mohou být gigantické objemy dat (například z Facebooku) propojeny, vizualizovány a cíleně analyzovány. Za tímto účelem již CIA také učinila strategické investice: Palantir Technologies, další podnik, který byl financován společností In-Q-Tel, právě takový software vyrábí. Ve svém reklamním videu Palantir ukazuje na základě fiktivního skandálu s potravinami, co software umí. Jeho pomocí lze sestavit a vyhodnotit nespočetná data, jako jsou např. dodací listy, seznamy zákazníků, údaje o kreditní kartě, stejně jako lékařské záznamy z klinik. Díky tomuto softwaru může být například epidemie velmi rychle vysledována ke svému původci a může tak být omezeno její další šíření. Tento příklad lze ale snadno aplikovat i na protestní hnutí nebo protivládní organizaci.

Mocní přátelé Marka Z.

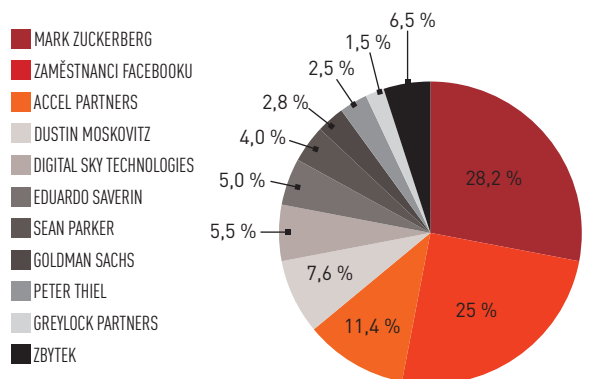
Kancelář společnosti Palantir ve městě Palo Alto se nachází pouhých deset minut jízdy autem od centrálního úřadu Facebooku – obě budovy jsou od sebe odděleny jen kampusem Stanfordské univerzity. Společnosti si však nejsou blízké jen z hlediska vzdálenosti. Daleko silnější pojítka představuje určitá osoba, která v Silicon Valley tahá za celou řadu provázků. Touto osobou je Peter Thiel, investor narozený ve Frankfurtu, který není jen hlavním finančníkem a předsedou představenstva firmy Palantir, ale také členem představenstva Facebooku. V roce 2004 jako jeden z prvních investoval do společnosti založené Markem Zuckerbergem. Pouhé dva měsíce po svém založení obdržela tato sociální síť od Thiela půl milionu dolarů. Dnes je Thiel jedním z nejdůležitějších individuálních akcionářů Facebooku.

Thielův vliv v Silicon Valley dalece přesahuje oblast Facebooku. Prostřednictvím investiční firmy Founders Fund pomohl Spotify s počátečním financováním v hodnotě 11,6 milionu eur. Společnost je dnes jedním z předních světových poskytovatelů streamování hudby. První bravurní kousek se však Thielovi podařilo již o několik let dříve, než se dostal do Spotify. V roce 1998 založil spolu s některými svými spolužáky ze Stanfordské on-line platební službu PayPal. Po jejím prodeji aukčním portálu eBay v roce 2002 většina zakládajících členů PayPalu společnost opustila. Pomocí výnosů z prodeje firmy začali budovat úzce propojenou síť společností, které se podporovaly prostřednictvím vzájemného financování. Tato zakládající činnost jim v Silicon Valley vysloužila přezdívku PayPal mafie, název, který byl zpopularizován časopisem Fortune v jeho článku již v roce 2007. Jeden ze členů PayPal mafie Reid Hoffman je dnes aktivní v Greylock Partners, stejně jako CIA investor Howard E. Cox.

PayPal mafie však není jedinou pochybnou asociací, k níž Peter Thiel patří. Tento muž je rovněž členem řídicího výboru skupiny Bilderberg. Tato skupina se skládá z vysoce postavených zástupců z oblasti obchodu, politiky, výzkumu a médií a schází se jednou ročně v naprostém soukromí, aby diskutovala nejdůležitější problémy světa. Seznam hostů, jeden z méně publikovaných dokumentů skupiny, hovoří o propojení Thiela i se členy skupiny Bilderberg. Za zmínku také stojí, že v roce 2012 byly na schůzku pozvány i tyto osobnosti: Reid Hoffman z Greylock Partners, člen PayPal mafie a spoluzakladatel LinkedIn, Alexander Karp, generální ředitel Thielovy společnosti Palantir, a Eric Schmidt, předseda poradního výboru v Googlu.

KDO VLASTNÍ FACEBOOK?

Odpověď na tuto otázku většinou zní: Mark Zuckerberg. Ve skrytu však existuje celá řada dalších lidí a firem, které mají při řízení Facebooku významný hlas.

ZDROJ: PRIVCO.COM, STAND: ŘÍJEN 2012

KDO NEUSILUJE O MOC?

Pomník v Bernu symbolizuje sílu Mezinárodní telekomunikační unie (ITU). Platforma WCITLeaks.org zveřejnila i tajné dokumenty o této netransparentní organizaci, teoreticky patřící pod OSN.

Takto například mohou vypadat rozhraní tajné služby v počítačových střediscích poskytovatelů nebo telekomunikačních operátorů.

PLACENÁ INZERCE

Kdo všechno čte vaše e-maily

Silný zájem o chování svých občanů na internetu není fenoménem odehrávajícím se pouze v Americe. I v Evropě státy monitorují, co jejich občané na internetu dělají. Není asi žádným tajemstvím, že vládní orgány a tajné služby mají přímý přístup k toku dat poskytovatelů internetových služeb (ISP) – u nás největší aktivity v tomto směru patrně vyvíjí BIS. Vzhledem k chaosu v českých zákonech a pravomocích jednotlivých organizací starajících se o internet si ale obrázek o tom, jakým směrem se situace vyvíjí, můžete udělat i ze stavu u našich západních sousedů. V Německu například znění vyhlášky o monitorování telekomunikacemi výslovně brání poskytovatelům, aby hovořili s neoprávněnými osobami o zavádění této monitorovací vyhlášky. Ta zavazuje poskytovatele zřídit trvalá rozhraní v jejich serverové infrastruktuře, ze kterých příslušné státní orgány mohou legálně získat přístup k požadovaným informacím. Údaje jsou extrahovány zaměstnanci agentur přímo na místě v počítačových centrech na tzv. odposlechových místech. Ta většinou tvoří šedé boxy jako serverové skříně, které jsou pomocí zámek chráněné před neoprávněným přístupem. „Několikrát za měsíc někdo přijde s právním povolením a notebookem a extrahuje data,“ prozradil pod slibem anonymity našim kolegům z německého Chipu jeden z poskytovatelů.

Je internet skutečně v ohrožení?

Zatímco vládní kontrola webu v USA či v Evropě je realizována prostřednictvím chytrých investic a národních zákonů, represivní vlády v Rusku, Číně a Íránu chtějí jít ještě o krok dál. Chtějí, aby celý internet přešel pod vládní dohled – a to celosvětově. „Počet vlád, které požadují cenzuru internetu, se od roku 2002 zvýšil ze čtyř na čtyřicet. A toto číslo se neustále zvyšuje,“ napsal Vint Cerf, jeden z otců internetu, v květnu 2012 v New York Times.

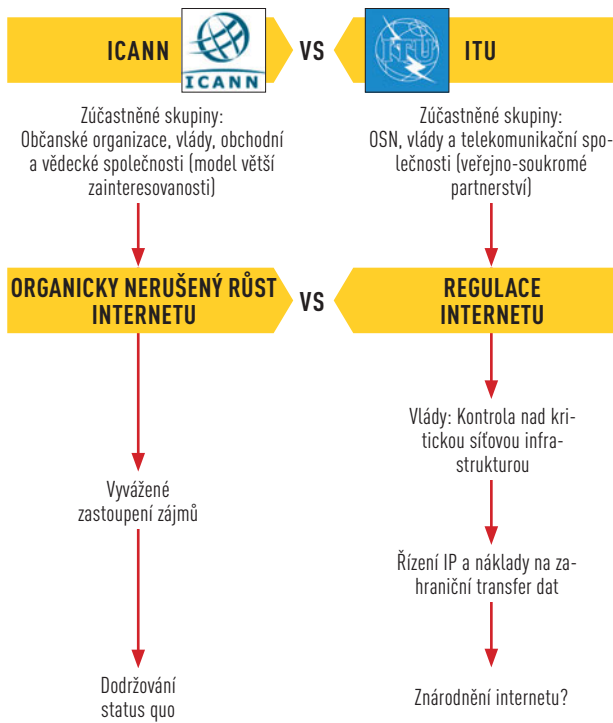
Státy, které mají zájem o kontrolu nad internetem, se snaží, aby vláda nad internetem přešla z neziskového Internetového sdružení pro přidělování jmen a čísel (ICANN) směrem k Mezinárodní telekomunikační unii (ITU), což je organizace oficiálně spadající pod OSN, ve které ale mají v praxi hlavní slovo pouze vládní představitelé. Pokud by tato snaha vyšla, přešlo by řízení základních prvků síťové infrastruktury, jako je DNS (Domain Name System), rozdělení domén nejvyšší úrovně a IP adres pod přímou kontrolu vlád států. Ty by mohly nejen v budoucnu rozhodovat, jak má web fungovat, ale také by nepřímo kontrolovaly poskytovatele a síťové uzly nebo vědecké sítě. Je také důležité zmínit, že se snaží prosadit i lobbistické skupiny evropských provozovatelů sítí, které například usilují o to, přimět poskytovatele služeb typu Skype nebo YouTube platit poskytovateli připojení za přístup k jejich obsahu. Je ale jasné, že tyto poplatky budou muset být ve finále hrazeny uživatelem.

V prosinci loňského roku však proběhla v Dubaji konference WCIT-12, na které se hlasovalo o tom, jakým směrem se internet bude vyvíjet dále. Některé návrhy nových předpisů, o kterých se na konferenci rozhodovalo, se jeví jako jasná cenzura obsahu. Naštěstí konference skončila podivnou remízou. Pokud vás tato tematika zaujala, doporučujeme výborný článek Jiřího Peterky na serveru Lupa.cz.

V každém případě vám ale můžeme prozradit, že internet tak, jak ho znáte nyní, brzy skončí – na první pohled sice uživatel nic neuvídí, je ale jen otázkou času, než si jednotlivé státy a organizace vynutí nad svobodným internetem mnohem větší vliv. AUTOR@CHIP.CZ

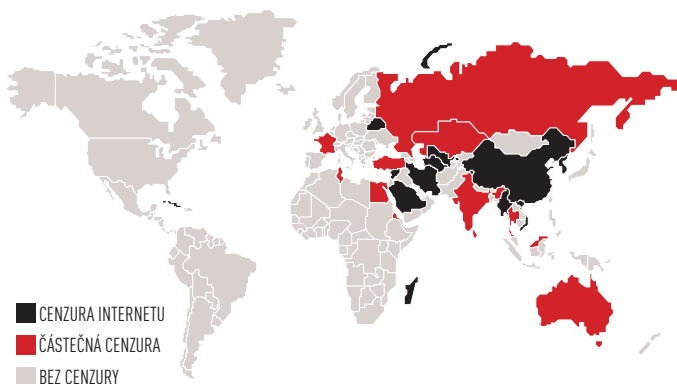
BOJ O KONTROLU NAD INTERNETEM

Není nejmenších pochyb o tom, co nebo kdo stojí za bojem o kontrolu nad internetem. Na konferenci v prosinci 2012 chtěly vlády získat větší moc nad internetem a jeho obsahem.

CENZURA INTERNETU NA SVĚTĚ

Každý rok zveřejňuje organizace Reportéři bez hranic seznam „nepřátel internetu“. Aktuální vydání ukazuje, kde je v současné době na internetu silně omezena svoboda projevu.

„Internet stojí na křižovatce.“

VINT CERF, jeden z otců internetu, volá o pomoc v New York Times